

XVIII.

Andragende fra de Reformerte i Jylland om fri Religionsøvelse.

Meddelt af Provst Dr. P. W. Becker.

Af det ved Molbech besørgede Uddrag af Biskop Jens Bircherods Dagbøger er det bekjendt, at Bircherod med megen Iver modsatte sig et Forsøg, som en i Aalborg bo-siddende Vinhandler af den reformerte Troesbekjendelse gjorde paa, i Forening med flere andre i Aalborg boende Mænd, at udvirke fri Religionsøvelse for en reformert Menighed i hin jyske Kjøbstad. Ved Medvirkning og Understøttelse af den dengang saa formaaende Storkantsler Grev Reventlow, hvem Bircherod i denne Anledning tilskrev, idet han med det Samme sendte sin Nytaarsgratulation (29 Decbr. 1706), lykkedes det Biskoppen, hvorvel Stiftsammand Bartholin saae Sagen i et andet Lys og ikke med fri Villie havde underskrevet Biskoppens »Erklæring om Calvinisterne«, at faae det hele Forehavende forstyrret og at bevirke et Forbud af 19 Marts 1707 mod den calvinistiske Gudsdyrkelse ¹⁾).

Nærmere Oplysning om denne Sag giver det her aftrykte Aktstykke, som findes i en bekræftet Gjenpart i Pakken Nr. 252 af Langebeks Excerpter med Overskrift: »Extract af en fra de udi Jylland boende Reformerte allerunderdanigst indkommen Supplique, foretagen udi Conseillet den 17 Nov. 1706«.

¹⁾ Bircherods Dagbøger ved Molbech S. 507 og 511.

Elie Geraud, Dozuttore og Pierre Zvenouaut paa samtlige Reformertis Vegne, som boe udi Jylland og ere H. Kgl. May. Undersaatter, supplicere allerund. om allern. Tilladelse for dem og deres Descendenter, at de udi Aalborg By maa have deres fri og offentlige Religions Exercitium og et Stæd til deres Sammenkomst for at øve deres Lærdom og Underviisning, samt Skole at holde for deres Børn saavel der, som paa de omliggende Stæder, hvor de sig kunde nedsætte, og det under de ældre Lærdefædres og Kirkebetienters Direction, over hvilke ydermere maatte tillades en Præst, som var af Nation Frandsk og allernaad. bevilges for sig og sine Efterkommere at reise om, naar Fornødenhed det udkræver, til de omliggende Steder og Øer, hvor der fandtes nogen reformeret af deres Bande, være sig for at døbe Børn, sammenvie Folk eller administrere Nadverens Sacramente, og andre af Ministerio dependende Forretninger, uden hvilken allern. Tilladelse Supplicanterne ikke finder saa mange af dem, som kand contribuere til at underholde deres Kirke og Kirketieneste.

Ydermere begære de allerund. Hans Kgl. May. Tilladelse at maa indrette Collecter allene under dennem self og de reformerte indbyrdes til at underholde deres Kirketieneste, Skole og Kirkens Bygning, item Fattiges Forstanderskab og andre Kirkens Udgifter og tilbehørende, og at dennem allernaadigst maa tillades, efter den Frandske reformerte Kirkes Maade at forestaae Kirkens Midler og Almisser uden at være ansvarlig til nogen anden end til dennem, som Kirken dermed haver forsynet; hvilket alt de formode dennem allernaadigst at maa forundes efter de Privilegier, som de Reformerte af Høisalig Ihukommelse Kong Christian den Femte er bleven benaadet med og af Hans Kgl. May. allernaadigst ere confirmerte.

Imod saadan H. Kgl. Majestæts store Naade formoder Supplicanterne, at ikke allene de reformerte, som virkelig findes i Jylland, stedse der forblive, men endog fleere saa vel af den franske som andre omliggende Nationer, som det franske Sprog forstaae, sig iblandt dennem skal nedsætte.

Endelig understaae Supplicanterne sig at begære dette Kgl. Bevillingsbrev, i fald det allernaadigst tillades, uden Betaling at maa expederis.

Conseillet formener dend reformerte Religions Friheder ikke at burde extenderis videre, end de af den Høiseligste Kong Christiano Qvinto høilovlig Ihukommelse ere af Begyndelsen bleven bevilgede.

Hans Kgl. Majestæts Resolution:

Vi approberer herom Con-
seillet Betænkning.

Denne Extract rigtig at
svare til Originale Sup-
pliquen testerer allerund.

Jacob Mathesius.
